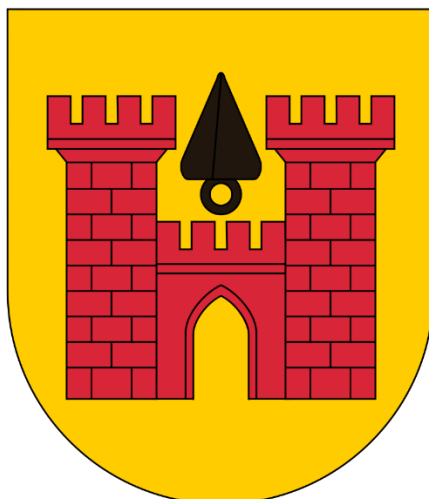

**Załącznik do UCHWAŁY NR XV/186/2026
RADY MIEJSKIEJ W OLKUSZU
z dnia 27.01. 2026 r.**

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Olkusz do roku 2032

Olkusz, 2026

Spis treści:

1.	Wstęp.....	4
2.	Charakterystyka gminy	5
2.1.	Położenie administracyjne i komunikacyjne	5
2.2.	Uwarunkowania fizycznogeograficzne i środowiskowe	5
2.3.	Struktura osadnicza i demograficzna	6
2.4.	Znaczenie uwarunkowań lokalnych dla realizacji <i>Programu</i>	6
3.	Cele i zakres realizacji <i>Programu</i>	6
4.	Podstawy prawne realizacji <i>Programu</i>	7
5.	Wiadomości ogólne o azbecie	8
5.1.	Budowa i rodzaje azbestu	8
5.2.	Właściwości i zastosowanie azbestu.....	8
5.3.	Oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzi i środowisko	9
6.	Postępowanie z wyrobami zawierającymi azbest	10
6.2.	Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest	10
6.3.	Podmioty wykonujące prace związane z usuwaniem azbestu.....	11
6.4.	Zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest.....	11
6.5.	Rejestr wyrobów zawierających azbest.....	11
6.6.	Nadzór nad prawidłowością usuwania wyrobów zawierających azbest.....	11
7.	Gospodarowanie wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.....	12
7.1.	Rodzaj i ilość wyrobów zawierających azbest	13
7.2.	Stan techniczny i rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest.....	13
7.3.	Sposób gospodarowania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.....	14
7.4.	Harmonogram realizacji <i>Programu</i>	14
8.	Koszty realizacji <i>Programu</i>	15
9.	Możliwości pozyskania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu.....	16
10.	Monitoring realizacji <i>Programu</i>	16
11.	Streszczenie	17
12.	Materiały źródłowe.....	18
	ZAŁĄCZNIK NR 1 - INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST.....	19
	ZAŁĄCZNIK NR 2 - OCENA STANU I MOŻLIWOŚCI BEZPIECZNEGO UŻYTKOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	21

1. Wstęp

W związku z przyjęciem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Rezolucji z dnia 19 czerwca 1997 r. w sprawie programu wycofywania azbestu z gospodarki (M.P. Nr 38, poz. 373), zapoczątkowany został proces systemowego eliminowania wyrobów zawierających azbest z terytorium kraju. W jego następstwie opracowano i przyjęto w 2002 r. **Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski**.

Kontynuacją działań w tym zakresie jest **Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032**, przyjęty przez Radę Ministrów w lipcu 2009 r., który zachowuje zasadnicze cele programu wcześniejszego, tj.:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych wynikających z obecności azbestu,
- likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032 określa również nowe zadania oraz mechanizmy niezbędne do całkowitego oczyszczenia kraju z azbestu w perspektywie 23 lat, uwzględniając zmiany gospodarcze, społeczne i prawne, w tym wynikające z przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

Realizacja niniejszego **Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Olkusz do roku 2032** (zwanego dalej „*Programem*”) przyjmowanego przez Radę Miejską w Olkuszu, stanowi element wdrażania założeń programu krajowego na poziomie lokalnym i przyczyni się do stopniowej eliminacji zagrożeń związanych z obecnością azbestu. Działania przewidziane w *Programie* będą miały istotne znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców oraz stanu środowiska na obszarze gminy.

Poniżej przedstawiono oczekiwane efekty społeczne, ekologiczne oraz ekonomiczne wynikające z realizacji niniejszego *Programu*.

Efekty realizacji *Programu*:

1) Efekty społeczne

- Poprawa bezpieczeństwa i ochrony zdrowia mieszkańców poprzez ograniczenie narażenia na włókna azbestowe.
- Zmniejszenie ryzyka występowania chorób związanych z ekspozycją na azbest.
- Poprawa stanu technicznego obiektów budowlanych poprzez usuwanie wyrobów zawierających azbest.
- Poprawa estetyki zabudowy na terenie gminy.
- Wzrost atrakcyjności obszarów gminy jako miejsca zamieszkania oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

2) Efekty ekologiczne

- Stopniowe ograniczanie obecności azbestu w środowisku oraz eliminacja źródeł jego emisji do powietrza, gleby i wód.

3) Efekty ekonomiczne

- Pośredni wzrost wartości nieruchomości w wyniku poprawy stanu środowiska oraz jakości zabudowy.
- Ograniczenie przyszłych kosztów społecznych i publicznych związanych z negatywnymi skutkami zdrowotnymi narażenia na azbest.
- Zwiększenie gotowości inwestycyjnej terenów gminy poprzez eliminację zagrożeń środowiskowych i barier dla zagospodarowania przestrzennego.

2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie administracyjne i komunikacyjne

Gmina Olkusz położona jest w północno-zachodniej części województwa małopolskiego i administracyjnie należy do powiatu olkuskiego, pełniąc funkcję ośrodka powiatowego. Powierzchnia gminy wynosi ok. 150 km², z czego około 25 km² zajmuje miasto Olkusz, natomiast pozostałą część stanowią tereny wiejskie.

W skład **Gminy Olkusz** wchodzi **miasto Olkusz** oraz **20 sołectw**, tj.: Bogucin Mały, Braciejówka, Gorenice, Kogutek, Kosmolów, Niesułowice, Olewin, Pazurek, Podlesie Rabsztyńskie, Osiek, Rabsztyn, Sieniczno, Troks, Wiśliczka, Witeradów, Zadole Kosmolowskie, Zawada, Zederman, Zimnodół oraz Żurada.

Gmina Olkusz charakteryzuje się korzystnym położeniem komunikacyjnym. Zlokalizowana jest pomiędzy aglomeracją krakowską i aglomeracją górnośląską, co sprzyja rozwojowi funkcji gospodarczych i osadniczych. Przez obszar gminy przebiegają istotne szlaki komunikacyjne o znaczeniu regionalnym, w tym droga krajowa nr 94, a także infrastruktura kolejowa, wykorzystywana głównie w ruchu towarowym.

2.2. Uwarunkowania fizycznogeograficzne i środowiskowe

Obszar miasta i gminy Olkusz położony jest na pograniczu dwóch makroregionów fizycznogeograficznych: Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej (Wyżyna Olkuska) oraz Wyżyny Śląskiej (Garb Tarnogórski). W granicach gminy występują m.in. fragmenty Płaskowyżu Ojcowskiego, Kotliny Mitręgi oraz Garbu Ząbkowickiego, co wpływa na zróżnicowanie rzeźby terenu.

Znaczna część Gminy Olkusz objęta jest formami ochrony przyrody. W jej granicach znajdują się obszary wchodzące w skład Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych, w tym Park Krajobrazowy Orlich Gniazd oraz Park Krajobrazowy Dolinki Krakowskie.

Uwarunkowania środowiskowe gminy stanowią istotny element kontekstu realizacji Programu i są uwzględniane na etapie planowania działań, z zachowaniem obowiązujących przepisów dotyczących ochrony przyrody oraz gospodarowania odpadami.

Rejon Olkusza charakteryzuje się występowaniem gleb słabych, głównie klas V i VI, z niewielkim udziałem gleb klas III i IV. Dominują gleby brunatno-ziemne, rędziny oraz

bielice, co ogranicza intensywne użytkowanie rolnicze, a jednocześnie sprzyja rozproszonej zabudowie jednorodzinnej, w której historycznie wykorzystywano wyroby zawierające azbest.

Obszar gminy położony jest niemal w całości w zlewni rzeki Białej Przemszy, natomiast jedynie niewielki fragment należy do zlewni Rudawy. Występują tu cztery piętra wodonośne: czwartorzędowe, jurajskie, triasowe i paleozoiczne, co wymaga zachowania szczególnej ostrożności przy gospodarowaniu odpadami niebezpiecznymi, w tym odpadami zawierającymi azbest.

2.3. Struktura osadnicza i demograficzna

Gminę Olkusz zamieszkuje około 45 tys. mieszkańców, z czego zdecydowana większość koncentruje się w mieście Olkusz. Na koniec 2025 r. liczba mieszkańców gminy wyniosła ok. 45 000 osób, przy czym miasto Olkusz zamieszkiwało ok. 32 000 mieszkańców.

Obszary wiejskie charakteryzują się rozproszoną zabudową jednorodzinną, w dużej mierze związaną z gospodarstwami rolnymi. Na terenach wiejskich funkcjonuje kilka tysięcy gospodarstw indywidualnych, a zabudowa ma w większości charakter jednorodzinny i zagrodowy, często obejmujący budynki gospodarcze, w których historycznie wykorzystywano wyroby zawierające azbest.

Zabudowa miejska obejmuje zarówno osiedla zabudowy wielorodzinnej, jak i rozległe obszary zabudowy jednorodzinnej. Osiedla mieszkaniowe wielorodzinne zlokalizowane są niemal wyłącznie na terenie miasta Olkusz, w szczególności w jego południowej części (os. Młodych, os. Pakuska), północno-wschodniej części (os. Słowiki), w centrum miasta (os. Śródmieście, os. Centrum) oraz w zachodniej części miasta, w rejonie ul. Sławkowskiej i ul. Jana Kantego.

Pozostałe obszary miasta Olkusz stanowią w przeważającej mierze tereny zabudowy jednorodzinnej.

2.4. Znaczenie uwarunkowań lokalnych dla realizacji Programu

Struktura osadnicza Gminy Olkusz, w szczególności dominacja zabudowy jednorodzinnej oraz znaczny udział terenów wiejskich, powoduje, że problem występowania wyrobów zawierających azbest dotyczy przede wszystkim budynków mieszkalnych i gospodarczych zlokalizowanych poza obszarem zwartej zabudowy miejskiej.

Jednocześnie uwarunkowania środowiskowe gminy, w tym obecność obszarów objętych ochroną przyrody oraz złożone warunki hydrogeologiczne, wymagają prowadzenia działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w sposób bezpieczny dla środowiska oraz zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

3. Cele i zakres realizacji Programu

Zgodnie z **Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032**, celem realizacji niniejszego **Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu**

Gminy Olkusz do roku 2032 jest stworzenie warunków do systematycznego i bezpiecznego eliminowania wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy.

Celem realizacji Programu jest w szczególności:

- sukcesywne usuwanie i bezpieczne unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy, w perspektywie do 2032 r.,
- ograniczenie zagrożeń dla zdrowia ludzi wynikających z narażenia na włókna azbestowe,
- minimalizacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko.

Program określa **zakres i zasady realizacji działań** związanych z problematyką azbestu na terenie Gminy Olkusz i obejmuje w szczególności:

- ogólne informacje dotyczące właściwości i zagrożeń związanych z azbestem,
- zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- charakterystykę aktualnej sytuacji w zakresie występowania i gospodarowania wyrobami zawierającymi azbest na terenie gminy,
- harmonogram realizacji *Programu*,
- informacje dotyczące finansowych aspektów realizacji *Programu*.

Zapisy niniejszego *Programu* są zgodne z założeniami **Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032** i stanowią jego wdrożenie na poziomie lokalnym.

4. Podstawy prawne realizacji Programu

Podstawy prawne realizacji **Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Olkusz do roku 2032** stanowią w szczególności następujące akty prawne:

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest.
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
6. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
7. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w tym zakresie.

Zapisy niniejszego *Programu* są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa krajowego oraz założeniami **Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032**.

Wskazane akty prawne obowiązują według stanu prawnego na dzień przyjęcia *Programu*.

5. Wiadomości ogólne o azbecie

5.1. Budowa i rodzaje azbestu

Azbest jest nazwą handlową obejmującą grupę naturalnie występujących minerałów włóknistych, które ze względu na swoje właściwości fizyczne i chemiczne były w przeszłości powszechnie wykorzystywane w budownictwie oraz przemyśle.

Do cech charakterystycznych azbestu należą m.in. odporność na wysoką temperaturę, działanie czynników chemicznych oraz dobre właściwości izolacyjne.

Ze względu na budowę mineralogiczną wyróżnia się dwie podstawowe grupy azbestu:

- **azbest serpentynowy**, do którego zalicza się przede wszystkim chryzotyl (tzw. azbest biały),
- **azbest amfibolowy**, obejmujący m.in. krokidolit (azbest niebieski), amozyt (azbest brązowy), antofilit, tremolit oraz aktynolit.

Wyroby zawierające azbest dzieli się ze względu na ich strukturę i sposób związania włókien na **wyroby miękkie** oraz **wyroby twarde**.

Wyroby miękkie charakteryzują się wysoką zawartością azbestu oraz niską gęstością. Są podatne na uszkodzenia mechaniczne, co sprzyja uwalnianiu włókien azbestowych do powietrza. Do tej grupy zaliczono m.in. materiały izolacyjne, uszczelnienia, płyty ogniochronne oraz natryski stosowane do zabezpieczania konstrukcji stalowych.

Wyroby twarde zawierają azbest trwale związany z innymi składnikami, najczęściej cementem. Charakteryzują się większą zwięzłością i niższym poziomem emisji włókien w trakcie normalnego użytkowania. Do najczęściej występujących wyrobów tego typu należą płyty azbestowo-cementowe stosowane jako pokrycia dachowe i elewacyjne, płyty płaskie, rury oraz inne elementy wykonane z azbestocementu.

Na terenie Gminy Olkusz problematyka azbestu dotyczy w szczególności wyrobów twardych, wykorzystywanych historycznie w budownictwie mieszkaniowym i gospodarczym, zwłaszcza w postaci pokryć dachowych oraz elementów instalacyjnych.

5.2. Właściwości i zastosowanie azbestu

Ze względu na swoje właściwości fizykochemiczne azbest był w przeszłości powszechnie wykorzystywany w różnych dziedzinach gospodarki. Do najważniejszych z nich należą odporność na wysoką temperaturę, działanie czynników chemicznych, korozję oraz wysoka

wytrzymałość mechaniczna. Dodatkowo włóknista struktura azbestu zapewniała dobre właściwości izolacyjne, w szczególności w zakresie izolacji cieplnej i akustycznej.

Ze względu na te cechy azbest był szeroko wykorzystywany w różnych dziedzinach gospodarki, przede wszystkim w budownictwie, energetyce oraz przemyśle. Najczęściej stosowanym rodzajem azbestu był chryzotyl (tzw. azbest biały), a w mniejszym zakresie również azbesty z grupy amfiboli.

W budownictwie azbest stosowano głównie w wyrobach azbestowo-cementowych, takich jak pokrycia dachowe i elewacyjne, płyty płaskie i faliste, elementy osłonowe oraz rury. Materiały te wykorzystywane były zarówno w budownictwie mieszkaniowym, jak i gospodarczym oraz przemysłowym. Azbest znajdował również zastosowanie w elementach wymagających odporności na wysoką temperaturę, m.in. w izolacjach instalacji grzewczych, wentylacyjnych i technicznych.

W przemyśle oraz energetyce azbest był używany jako materiał izolacyjny w urządzeniach pracujących w wysokich temperaturach, takich jak kotły, rurociągi czy instalacje technologiczne. W ograniczonym zakresie wyroby zawierające azbest stosowano także w transporcie, m.in. w elementach układów hamulcowych oraz izolacjach termicznych.

Obecnie stosowanie azbestu jest zabronione, jednak znaczna liczba wyrobów zawierających azbest, w szczególności wbudowanych w obiekty powstałe przed wprowadzeniem zakazu, nadal występuje w środowisku i wymaga systematycznego usuwania.

5.3. Oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzi i środowisko

Pomimo wycofania azbestu z bieżącego stosowania, wyroby zawierające azbest nadal występują w wielu obiektach wzniesionych przed wprowadzeniem zakazu jego stosowania. Stanowią one potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska, w szczególności w przypadku ich uszkodzenia, degradacji lub prowadzenia prac budowlanych, takich jak remonty, modernizacje czy rozbiórki.

Głównym zagrożeniem związanym z obecnością azbestu jest możliwość **uwalniania włókien azbestowych do powietrza**. Włókna te mogą być wdychane przez człowieka i kumulować się w układzie oddechowym, co w dłuższej perspektywie może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych. Wszystkie rodzaje azbestu zostały uznane za substancje o działaniu rakotwórczym.

Narażenie na działanie azbestu może mieć charakter:

- **niezawodowy**, występujący w środowisku życia codziennego, w szczególności w obiektach i przestrzeniach, w których znajdują się wyroby zawierające azbest – narażenie niezawodowe może występować m.in. w wyniku degradacji lub uszkodzenia wyrobów azbestowych wbudowanych w obiekty budowlane, niewłaściwego postępowania z odpadami zawierającymi azbest lub ich nielegalnego składowania.
- **zawodowy**, związany z wykonywaniem prac przy zabezpieczaniu, demontażu, transporcie i unieszkodliwianiu wyrobów i odpadów zawierających azbest – narażenie zawodowe dotyczy osób wykonujących prace związane z usuwaniem azbestu i podlega odrębnym regulacjom prawnym z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Skutki zdrowotne narażenia na włókna azbestowe obejmują przede wszystkim **choroby układu oddechowego**, w tym schorzenia o charakterze nowotworowym, których rozwój może następować po długim okresie utajenia. Z tego względu szczególnie istotne znaczenie ma zapobieganie emisji włókien azbestowych do środowiska oraz prowadzenie działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w sposób bezpieczny i zgodny z obowiązującymi przepisami.

6. Postępowanie z wyrobami zawierającymi azbest

6.1. Obowiązki właścicieli i zarządców nieruchomości

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa właściciele oraz zarządcy nieruchomości, na których znajdują się wyroby zawierające azbest, zobowiązani są do podejmowania działań mających na celu bezpieczne użytkowanie tych wyrobów oraz zapobieganie emisji włókien azbestowych do środowiska.

Do podstawowych obowiązków właścicieli i zarządców nieruchomości należy w szczególności:

- przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie nieruchomości,
- dokonanie oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest,
- utrzymywanie wyrobów zawierających azbest w stanie technicznym ograniczającym możliwość uwalniania włókien azbestowych do środowiska do czasu ich usunięcia,
- przekazywanie informacji o wyrobach zawierających azbest właściwym organom administracji publicznej, w terminach i na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Szczegółowe zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz wzory wymaganych formularzy określają przepisy wykonawcze do ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest.

6.2. Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych lub terenów powinno być prowadzone w sposób zapewniający **ograniczenie ryzyka emisji włókien azbestowych** do środowiska oraz **z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ludzi**.

Prace związane z demontażem, zabezpieczaniem, transportem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska, gospodarki odpadami oraz ochrony przyrody.

W przypadku realizacji prac na obiektach lub terenach, na których mogą występować gatunki objęte ochroną prawną, działania te należy prowadzić zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody oraz, w razie potrzeby, po uzyskaniu stosownych zezwoleń właściwych organów.

6.3. Podmioty wykonujące prace związane z usuwaniem azbestu

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane **wyłącznie przez podmioty gospodarcze** spełniające wymagania określone w przepisach prawa, w szczególności **posiadające odpowiednie wpisy do rejestrów**, przeszkolony personel oraz wyposażenie techniczne niezbędne do prowadzenia prac w sposób bezpieczny.

Podmioty wykonujące prace zobowiązane są do realizacji robót zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, gospodarki odpadami oraz ochrony środowiska, a także do zgłaszania planowanych robót właściwym organom, jeżeli wymagają tego przepisy prawa.

6.4. Zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest

Odpady zawierające azbest, powstające w wyniku prac związanych z ich usuwaniem, podlegają zasadom gospodarowania określonym w przepisach o odpadach. Zbieranie i transport odpadów zawierających azbest mogą być prowadzone wyłącznie przez podmioty posiadające stosowne zezwolenia lub wpisy do właściwych rejestrów.

Odpady zawierające azbest przekazywane są do unieszkodliwienia poprzez składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych kwaterach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Na terenie Gminy Olkusz nie funkcjonuje składowisko odpadów zawierających azbest; najbliższe ogólnodostępne składowisko tego typu zlokalizowane jest na terenie gminy Bolesław.

6.5. Rejestr wyrobów zawierających azbest

Jednym z podstawowych narzędzi monitorowania realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032 jest **Baza Azbestowa**, prowadzona w formie systemu teleinformatycznego przez administrację rządową.

Wprowadzanie i aktualizowanie danych w Bazie Azbestowej należy do obowiązków burmistrza gminy. Dane te pochodzą z informacji przekazywanych przez właścicieli i użytkowników nieruchomości, na których znajdują się wyroby zawierające azbest. Aktualne i kompletne dane zgromadzone w Bazie Azbestowej stanowią podstawę do monitorowania postępów w realizacji *Programu* oraz do ubiegania się o środki finansowe przeznaczone na usuwanie wyrobów zawierających azbest.

6.6. Nadzór nad prawidłowością usuwania wyrobów zawierających azbest

Gmina Olkusz, realizując *Program* usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy, zapewnia nadzór nad prawidłowością działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, w szczególności w przypadku przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków publicznych.

W ramach realizacji *Programu* gmina weryfikuje, czy prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest wykonywane są przez podmioty posiadające wymagane przepisami prawa uprawnienia, w tym wpis do właściwych rejestrów oraz przeszkolony personel, a także czy sposób postępowania z odpadami zawierającymi azbest jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Gmina prowadzi ewidencję realizowanych zadań oraz dokumentów potwierdzających usunięcie wyrobów zawierających azbest, w tym kart przekazania odpadów oraz oświadczeń wykonawców i właścicieli nieruchomości.

Warunkiem udziału w programach dofinansowania realizowanych przez Gminę Olkusz jest wykonywanie prac zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami, a także prawidłowe udokumentowanie unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest.

W celu weryfikacji realizacji zadań Gmina Olkusz może przeprowadzać wizje w terenie dotyczące przedsięwzięć objętych *Programem*, w szczególności w zakresie zgodności prowadzonych działań z zasadami określonymi w niniejszym *Programie*, w tym sposobu tymczasowego magazynowania odpadów zawierających azbest przed ich przekazaniem do unieszkodliwienia.

Z przeprowadzonych wizji w terenie mogą być sporządzane protokoły dokumentujące stan realizacji zadania. Wizje w terenie mają charakter informacyjno-weryfikacyjny i nie zastępują kontroli prowadzonych przez organy właściwe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska oraz nadzoru budowlanego.

7. Gospodarowanie wyrobami i odpadami zawierającymi azbest

Na terenie Gminy Olkusz **ewidencja wyrobów zawierających azbest** prowadzona jest w oparciu o **Bazę Azbestową**, będącą ogólnopolskim systemem teleinformatycznym służącym do gromadzenia i przetwarzania danych pochodzących z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Dane zgromadzone w Bazie Azbestowej aktualizowane są na podstawie informacji przekazywanych przez właścicieli i użytkowników nieruchomości, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Obowiązek wprowadzania i aktualizowania danych dotyczących wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Olkusz w Bazie Azbestowej spoczywa na Burmistrzu Miasta i Gminy Olkusz.

Dane dotyczące występowania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Olkusz pochodzą z inwentaryzacji przeprowadzonej w latach 2024-2025. Dane te są na bieżąco aktualizowane w oparciu o informacje przekazywane przez właścicieli nieruchomości oraz dane dotyczące wyrobów zawierających azbest usuniętych w ramach realizowanych zadań.

Zgodnie z wytycznymi właściwego ministra, do określania masy wyrobów azbestowo-cementowych stosuje się wskaźnik przeliczeniowy wynoszący 15 kg na 1 m² wyrobów typu eternit. Większość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie gminy charakteryzuje się II stopniem pilności usunięcia.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wszystkie wyroby zawierające azbest powinny zostać usunięte i unieszkodliwione do dnia 31 grudnia 2032 r.

7.1. Rodzaj i ilość wyrobów zawierających azbest

Na terenie Gminy Olkusz zinwentaryzowano łącznie **5 144,257 Mg** wyrobów zawierających azbest, użytkowanych zarówno przez osoby fizyczne, jak i podmioty prawne. Wyroby będące w użytkowaniu osób fizycznych stanowią **4 943,30 Mg**, natomiast wyroby pozostające w zarządzie podmiotów prawnych – **200,957 Mg**.

Gmina Olkusz, w ramach dostępnych środków finansowych, prowadzi sukcesywne działania polegające na usuwaniu i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest, w szczególności poprzez organizację odbioru i przekazywania odpadów do uprawnionych instalacji.

W ostatnich latach zrealizowano następujące działania:

- w 2022 r. usunięto **267,06 Mg** wyrobów zawierających azbest z 188 nieruchomości,
- w 2023 r. usunięto **279,62 Mg** wyrobów zawierających azbest ze 123 nieruchomości,
- w 2025 r. usunięto **185,740 Mg** wyrobów zawierających azbest z 71 nieruchomości.

W porównaniu do roku 2024, w którym przeprowadzono inwentaryzację, ilość wyrobów zawierających azbest na terenie gminy uległa zmniejszeniu o **185,740 Mg**.

7.2. Stan techniczny i rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest

Ocena pilności usunięcia wyrobów zawierających azbest dokonywana jest na podstawie „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”, sporządzanej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Na terenie Gminy Olkusz występują wyroby zawierające azbest zakwalifikowane do I, II oraz III stopnia pilności usunięcia. Najliczniejszą grupę stanowią wyroby o II stopniu pilności, co wskazuje na konieczność ich usunięcia w perspektywie średnioterminowej, z uwzględnieniem stopniowej realizacji działań do 2032 r.

Ocena pilności usunięcia wyrobów zawierających azbest dokonywana jest na podstawie „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”, sporządzanej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Na terenie Gminy Olkusz występują wyroby zawierające azbest zakwalifikowane do I, II oraz III stopnia pilności usunięcia. **Najliczniejszą grupę** stanowią wyroby o **II stopniu pilności**, co wskazuje na konieczność ich usunięcia w perspektywie średnioterminowej, z uwzględnieniem stopniowej realizacji działań do 2032 r.

Stopień pilności może ulegać zmianie w zależności od stanu technicznego wyrobów oraz wyników kolejnych ocen dokonywanych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

7.3. Sposób gospodarowania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest

Odpady zawierające azbest, powstające w wyniku prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, podlegają zasadom gospodarowania określonym w przepisach prawa dotyczących odpadów. Zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest mogą być prowadzone wyłącznie przez uprawnione podmioty posiadające wymagane zezwolenia lub wpisy do właściwych rejestrów.

Podstawowym i obecnie powszechnie stosowanym sposobem unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych kwaterach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Na terenie Gminy Olkusz nie funkcjonuje składowisko odpadów zawierających azbest; najbliższe ogólnodostępne składowisko zlokalizowane jest na terenie gminy Bolesław.

7.4. Harmonogram realizacji Programu

Realizacja Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032 zakłada stopniowe usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych oraz ograniczenie oddziaływania azbestu na środowisko.

Znaczna część zadań określonych w Programie krajowym realizowana jest na szczeblu administracji rządowej lub wojewódzkiej. Gmina Olkusz realizuje zadania mieszczące się w zakresie jej kompetencji, w szczególności w obszarze ewidencji, koordynacji działań, informowania mieszkańców oraz pozyskiwania środków finansowych na realizację Programu.

Zakres zadań realizowanych przez Gminę Olkusz w ramach Programu oraz ich ramy czasowe przedstawiono w tabeli poniżej.

Lp.	Zadanie	Zakres działania	Termin realizacji
1.	Działania informacyjno-edukacyjne	Informowanie mieszkańców o zagrożeniach związanych z azbestem, obowiązkach właścicieli nieruchomości oraz zasadach usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, w szczególności poprzez stronę internetową gminy oraz materiały informacyjne	do 2032
2.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Realizacja Programu, w tym prowadzenie rejestru wniosków mieszkańców o dofinansowanie, pozyskiwanie i wykorzystywanie środków finansowych oraz organizacja usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	do 2032
3.	Monitoring realizacji Programu	Aktualizacja danych dotyczących wyrobów zawierających azbest w Bazie Azbestowej oraz sporządzanie sprawozdań z realizacji Programu	do 2032

Tabela 1. Harmonogram działań Gminy Olkusz do 2032 r.

8. Koszty realizacji *Programu*

Realizacja *Programu* usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Olkusz wiąże się z koniecznością poniesienia nakładów finansowych związanych w szczególności z demontażem, zabezpieczeniem, transportem oraz unieszkodliwieniem odpadów zawierających azbest.

Zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032 wszystkie wyroby zawierające azbest zlokalizowane na terenie gminy powinny zostać usunięte i unieszkodliwione do dnia 31 grudnia 2032 r.

Na całkowite koszty realizacji *Programu* składają się w szczególności:

- koszty demontażu wyrobów zawierających azbest,
- koszty zabezpieczenia i pakowania odpadów,
- koszty transportu odpadów,
- koszty unieszkodliwiania odpadów na uprawnionych składowiskach.

Na terenie Gminy Olkusz istnieje możliwość uzyskania dofinansowania w zakresie demontażu wyrobów zawierających azbest, ich zabezpieczenia, transportu oraz unieszkodliwiania. Szczegółowe źródła finansowania realizacji *Programu* zostały opisane w dalszej części dokumentu.

Dla potrzeb niniejszego *Programu* przyjęto orientacyjne wskaźniki kosztów usuwania wyrobów zawierających azbest, oparte na analizie średnich cen rynkowych usług obowiązujących na terenie gminy w 2026 r. Przyjęto, że koszt transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest wynosi przeciętnie ok. **720 zł brutto za 1 Mg**, natomiast średni koszt demontażu płyt azbestowo-cementowych kształtuje się na poziomie ok. **20 zł brutto za 1 m²**.

Na podstawie ilości wyrobów zawierających azbest zinwentaryzowanych na terenie Gminy Olkusz całkowity koszt ich usunięcia i unieszkodliwiania oszacowano na poziomie ok. **3,66 mln zł brutto**, przy założeniu realizacji działań w całym okresie obowiązywania *Programu*.

Dla osiągnięcia celu usunięcia wszystkich wyrobów zawierających azbest do 2032 r. konieczne jest sukcesywne usuwanie średnio ok. **666 Mg wyrobów zawierających azbest rocznie**, co generuje szacunkowy koszt na poziomie ok. **470 tys. zł brutto rocznie**.

Należy podkreślić, że rzeczywiste koszty realizacji poszczególnych zadań mogą ulegać zmianom w zależności od aktualnych cen rynkowych, zakresu i rodzaju wykonywanych prac, lokalizacji wyrobów zawierających azbest oraz dostępności środków finansowych.

Program określa cele i ogólne zasady realizacji działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu gminy. Szczegółowy tryb realizacji *Programu* oraz zasady udzielania dofinansowania zostaną określone w odrębnym regulaminie wprowadzonym zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Olkusz, co umożliwi bieżące dostosowanie zasad do możliwości finansowych gminy oraz aktualnych wytycznych dotacyjnych.

9. Możliwości pozyskania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu

Zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032, zasadniczy ciężar finansowy związany z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest spoczywa na właścicielach lub zarządcach obiektów, na których wyroby te są zlokalizowane. Gmina Olkusz, realizując zadania własne w zakresie ochrony środowiska i zdrowia mieszkańców, podejmuje działania mające na celu wsparcie procesu usuwania wyrobów zawierających azbest oraz ograniczanie negatywnych skutków ich oddziaływania na ludzi i środowisko. W szczególności gmina podejmuje starania zmierzające do pozyskiwania środków zewnętrznych, umożliwiających dofinansowanie realizacji tych działań.

Źródła finansowania działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest mogą obejmować w szczególności:

- środki krajowych i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej,
- instrumenty finansowe oferowane przez Bank Ochrony Środowiska S.A.,
- inne programy i fundusze celowe, uruchamiane w zależności od aktualnych możliwości finansowych i dostępnych naborów.

Zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032, do podstawowych instrumentów wsparcia finansowego demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest należą w szczególności:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- środki Unii Europejskiej, w tym dostępne w ramach programów operacyjnych,
- instrumenty finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A., w tym realizowane we współpracy z funduszami ochrony środowiska.

Możliwość oraz zakres wykorzystania poszczególnych źródeł finansowania uzależnione są od aktualnych warunków programowych, dostępności środków oraz spełnienia kryteriów określonych w dokumentach konkursowych. Gmina Olkusz podejmuje działania mające na celu dostosowanie realizacji Programu do obowiązujących zasad finansowania oraz aktualnych wytycznych instytucji udzielających wsparcia.

10. Monitoring realizacji *Programu*

Monitoring realizacji *Programu* usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Olkusz umożliwia bieżącą ocenę postępów w osiąganiu celów *Programu* oraz analizę zgodności podejmowanych działań z jego założeniami.

Monitoring prowadzony jest w szczególności w oparciu o dane zgromadzone w Bazie Azbestowej, będącej ogólnopolskim systemem teleinformatycznym służącym do ewidencji wyrobów zawierających azbest, a także w oparciu o informacje wynikające z realizowanych

zadań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest na terenie gminy.

W celu umożliwienia oceny realizacji *Programu* przyjęto wskaźniki monitoringu, które pozwalają na analizę stopnia redukcji ilości wyrobów zawierających azbest oraz skali podejmowanych działań.

Wskaźniki monitoringu *Programu* obejmują w szczególności:

- 1) ilość wyrobów zawierających azbest, wyrażoną w megagramach (Mg), według danych z Bazy Azbestowej,
- 2) ilość pozostałych wyrobów zawierających azbest, w tym elementów instalacyjnych, wyrażoną w Mg,
- 3) szacunkowy koszt usunięcia i unieszkodliwienia pozostałych wyrobów zawierających azbest.

Ocena realizacji *Programu* dokonywana będzie okresowo, na podstawie aktualizowanych danych z Bazy Azbestowej oraz informacji dotyczących zrealizowanych przedsięwzięć, w szczególności w zakresie ilości usuniętych wyrobów zawierających azbest.

Monitoring realizacji *Programu* stanowi podstawę do planowania kolejnych działań, aktualizacji założeń *Programu* oraz przygotowywania wniosków o pozyskanie środków finansowych na dalsze etapy usuwania wyrobów zawierających azbest.

11. Streszczenie

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Olkusz do roku 2032 stanowi **dokument planistyczny** określający kierunki i zasady działań zmierzających do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z terenu gminy, zgodnie z założeniami Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032.

W *Programie* przedstawiono podstawowe informacje dotyczące właściwości azbestu, jego zastosowania oraz zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska wynikających z obecności wyrobów zawierających azbest. Omówiono zasady bezpiecznego użytkowania, usuwania, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, a także obowiązki właścicieli i zarządców nieruchomości oraz podmiotów wykonujących prace związane z usuwaniem azbestu.

Program oparto na danych pochodzących z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest przeprowadzonej w latach 2024-2025, uzupełnianych i aktualizowanych w oparciu o informacje przekazywane przez właścicieli nieruchomości oraz dane dotyczące wyrobów usuniętych w ramach realizowanych zadań. Z przeprowadzonych analiz wynika, że na terenie Gminy Olkusz dominują wyroby azbestowo-cementowe, w szczególności płyty faliste i płaskie stosowane jako pokrycia dachowe budynków mieszkalnych i gospodarczych, z których większość zakwalifikowana została do II stopnia pilności usunięcia.

Realizacja *Programu* przewidziana jest do dnia 31 grudnia 2032 r. i wymaga systematycznego podejmowania działań, z uwzględnieniem dostępnych środków finansowych oraz możliwości organizacyjnych gminy. *Program* zakłada sukcesywne

zmniejszanie ilości wyrobów zawierających azbest, przy jednoczesnym zapewnieniu nadzoru nad prawidłowością ich usuwania oraz prowadzeniem monitoringu postępów realizacji.

Program określa cele i ogólne zasady działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Olkusz. Szczegółowy tryb realizacji *Programu* oraz zasady udzielania dofinansowania określone są w odrębnych aktach wewnętrznych, wydawanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Olkusz, co pozwala na bieżące dostosowanie rozwiązań do aktualnych warunków finansowych i wytycznych dotacyjnych.

12. Materiały źródłowe

Program opracowano na podstawie obowiązujących dokumentów strategicznych, aktów prawnych oraz danych statystycznych i materiałów informacyjnych, w szczególności:

1. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032,
2. Plan usuwania wyrobów zawierających azbest z obiektów użyteczności publicznej stanowiących lub będących w zarządzaniu, administrowaniu przez organy administracji publicznej na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym,
3. Dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych,
4. Dane i informacje zgromadzone w Bazie Azbestowej,
5. Materiały informacyjne Głównego Inspektoratu Sanitarnego,
6. Materiały informacyjne Ministerstwa Zdrowia,
7. Materiały informacyjne Ministerstwa Klimatu i Środowiska,
8. Informacje publikowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
9. Informacje dotyczące możliwości finansowania dostępne na stronach instytucji krajowych i europejskich, w tym portalu Fundusze Europejskie oraz Banku Ochrony Środowiska S.A.

ZAŁĄCZNIK NR 1 - INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾

1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾:
województwo małopolskie, powiat olkuski, gmina Olkusz,
.....
2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest – imię i nazwisko lub nazwa i adres:
.....
3. Tytuł własności.....
4. Rodzaj zabudowy³⁾:
 - ☐ budynek mieszkalny,
 - ☐ budynek gospodarczy,
 - ☐ budynek przemysłowy,
 - ☐ budynek mieszkalno-gospodarczy,
 - ☐ inny.
5. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾:
.....
6. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾:
.....
7. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾:
 - ☐ płyty azbestowo-cementowe faliste stosowane w budownictwie,
 - ☐ płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - ☐ inne:.....
8. Ilość posiadanych wyrobów⁶⁾:
.....m²
9. Stopień pilności⁷⁾:
 - ☐ I - wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie,
 - ☐ II - wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku,
 - ☐ III - wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat.
10. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów⁸⁾:
 - a) nazwa i numer dokumentu:
.....
 - b) data ostatniej aktualizacji:
.....
11. Przewidywany termin usunięcia wyrobów:
.....
12. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁶⁾:
.....

Data:..... r.

Podpis:.....

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.

²⁾ Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującym formacie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.

³⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.

⁴⁾ Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.

⁵⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

– płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie, – płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie, – rury i złącza azbestowo-cementowe, – rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi, – izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest, – wyroby cierne azbestowo-kauczukowe, – przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione, – szczeliwa azbestowe, – taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki, – wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych, – papier, tektura, – drogi zabezpieczone (drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu), – drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu, – inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.

⁶⁾ Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).

⁷⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r.

Nr 162, poz. 1089).

⁸⁾ Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

ZAŁĄCZNIK NR 2 - OCENA STANU I MOŻLIWOŚCI BEZPIECZNEGO UŻYTKOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

OCENA

stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

- ☐ pokrycie dachu,
☐ elewacja,
☐ inne:.....

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

Rodzaj zabudowy¹⁾:

- ☐ budynek mieszkalny,
☐ budynek gospodarczy,
☐ budynek przemysłowy,
☐ budynek mieszkalno-gospodarczy,
☐ inne.

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

- ☐ płyty azbestowo-cementowe faliste stosowane w budownictwie,
☐ płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
☐ inne:.....

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa/ nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
1	2	3	4
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	

IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wentylacji pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stałe lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nie użytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(imię i nazwisko)

.....
Właściciel/Zarządca
(podpis)

..... r., Olkusz
(data, miejscowość)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

- 1) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- 2) Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- 3) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
- 4) Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).
- 5) Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”

